

Exercici 3

1/ El silenci pur només pot donar-se en un espai buit, és a dir, en unes condicions excepcionals que no es donen en l'entorn de gasos, de partícules en suspensió, de temperatura ambiental i de condicions gravitacionals que fan possible que puguem viure. Els dos tipus de sorolls orgànics percebuts per John Cage dins la cambra anecoica: el so agut del seu sistema nerviós i el so greu de la circulació de la sang a través del seu organisme són més proves que el soroll mai cessa i si no és a fora, continuem percebent-lo en l'interior dels límits del nostre cos.

2/ La tesi fonamental d'Erling Kagge és la defensa del silenci com a forma terapèutica de restituir la salut mental de l'ésser humà en un món com el nostre, poblat de reclams acústics que reclamen constantment la nostra atenció. Donar l'esquena a aquests estímuls intrusius és també una forma d'obrir-nos a noves possibilitats de percepció profunda de la realitat no mediatitzades pel filtre conceptual lingüístic –les concepcions interpretatives implícites en els codis comunicatius– que acostumen a marcar la nostra relació amb el món i amb els altres.

3/ Amb l'obra 4'33" John Cage, segons ens explica el mateix autor, va voler dur el silenci i la percepció del silenci a la mateixa sala de concerts, mantenint el ritual "aureolat" de l'escolta característic de l'aficionat que assisteix a un concert de música clàssica però sotraient-li l'habitual contingut musical i substituint-lo pel silenci, com una invitació feta pel compositor a escoltar el soroll –el soroll d'una audiència cada cop més inquieta davant la immobilitat de l'interpret– i el silenci com a fets físics contingents i atzarosos més enllà de l'acostumada voluntat expressiva subjectiva dels compositors.

4/ És important que, independentment de l'objectiu de Kagge, de Cage i del mateix autor de la ressenya –tots ells defensors de les virtuts del silenci, l'estudiant hagi pogut detectar, en els marges del text, el contra-argument en favor del soroll humà i del caràcter amenaçador i fins i tot destructor que pot revestir la percepció obligada del silenci en el cas d'un ésser humà isolat completament dels seus semblants.

L'experiència de l'explorador noruec Fridtjof Nansen és prou eloqüent en si mateixa com a prova que pot posar en qüestió la tesi de fons defensada en l'article. El silenci pot ésser restaurador d'un equilibri interior sempre que estigui en les nostres mans la possibilitat de dosificar-lo.